

Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SODIŠČA (peti senat)

z dne 31. maja 2017*

„Predhodno odločanje — Člen 45 PDEU — Prosto gibanje delavcev — Obveznost registracije vozila, ki je v lasti osebe s prebivališčem v Belgiji in je namenjeno uporabi v Italiji“

V zadevi C-420/15,

katere predmet je predlog za sprejetje predhodne odločbe na podlagi člena 267 PDEU, ki ga je vložilo tribunal de première instance francophone de Bruxelles (prvostopenjsko frankofonsko sodišče v Bruslju, Belgija) z odločbo z dne 12. junija 2015, ki je na Sodišče prispela 30. julija 2015, v kazenskem postopku zoper

U,

SODIŠČE (peti senat),

v sestavi J. L. da Cruz Vilaça (poročevalec), predsednik senata, M. Berger, sodnica, A. Borg Barthet, E. Levits in F. Biltgen, sodniki,

generalni pravobranilec: M. Szpunar,

sodni tajnik: A. Calot Escobar,

na podlagi pisnega postopka,

ob upoštevanju stališč, ki so jih predložili:

- za U J. Waldron, odvetnica,
- za grško vlado S. Papaïoannou in K. Nasopoulou, agentki,
- za Evropsko komisijo D. Martin in M. Kellerbauer, agenta,

na podlagi sklepa, sprejetega po opredelitvi generalnega pravobranilca, da bo v zadevi razsojeno brez sklepnih predlogov,

izreka naslednjo

Sodbo

- 1 Predlog za sprejetje predhodne odločbe se nanaša na razlago členov 18, 20, 45, 49 in 56 PDEU.

* Jezik postopka: francoščina.

- 2 Ta predlog je bil vložen v okviru kazenskega postopka proti U, italijanskemu državljanu, uradniku Evropske komisije, zaradi vožnje v Belgiji z motornim vozilom, ki je bilo registrirano v Italiji.

Pravni okvir

Belgijsko pravo

- 3 V členu 2(1) kraljevega odloka z dne 20. julija 2001 glede registracije vozil (*Moniteur belge* z dne 8. avgusta 2001, v nadaljevanju: kraljevi odlok z dne 20. julija 2001) je določeno:

„Vozilo se lahko vključi v promet le, če je registrirano in če je označeno z registrsko tablico, izdano ob registraciji.“

- 4 Na podlagi drugega odstavka tega člena registracija ni obvezna za eno serijo vozil zaradi njihovih posebnih značilnosti.

- 5 Člen 3(1) tega odloka določa:

„Osebe s stalnim prebivališčem v Belgiji registrirajo vozila, ki jih želijo vključiti v promet v Belgiji, v seznam vozil iz člena 6, čeprav so ta vozila že registrirana v tujini.

Stalno prebivališče v Belgiji pomeni, da te osebe izpolnjujejo enega od teh pogojev:

- a) da so vpisane v registre prebivalstva belgijske občine;

[...]

[...]“

- 6 V drugem odstavku tega člena so naštetih primeri, v katerih registracija – v Belgiji – vozil, ki so registrirana v tujini in ki jih vključijo v promet osebe, ki prebivajo v tej državi članici, ni obvezna.

Spor o glavni stvari in vprašanje za predhodno odločanje

- 7 Iz predložitvene odločbe je razvidno, da je bil 22. novembra 2013 U deležen policijskega nadzora v Bruslju (Belgija), medtem ko je vozil svoje vozilo, registrirano v Italiji.

- 8 Predložitveno sodišče poudarja, da ima glede na policijski zapisnik U stalno prebivališče v Belgiji ter razpolaga z italijanskim in belgijskim voznim dovoljenjem.

- 9 U je pred predložitvenim sodiščem navedel, da je uradnik Komisije in da prebiva tako v Belgiji kot tudi v Italiji, kamor gre vsak teden zaradi poučevanja na univerzi v Pisi in iz družinskih razlogov, povezanih zlasti z boleznijo njegovega očeta. Navedel je, da je lastnik dveh motornih vozil, pri čemer je eno registrirano v Belgiji, drugo pa v Italiji, to zadnje pa naj bi bilo namenjeno predvsem uporabi v tej drugi državi članici. Poleg tega je izpostavil, da je na dan kontrole zgolj prečkal Belgijo na poti iz Italije, kjer je bil prejšnji dan, da bi v Bruslju pobral eno osebo, s katero bi moral obiskati seminar v Nemčiji. Po seminarju se je U vrnil v Italijo, tam pustil svoje vozilo in se vrnil v Bruselj z letalom.

- 10 Tribunal de police de Bruxelles (sodišče za prekrške v Bruslju, Belgija) je s sodbo z dne 10. septembra 2014 U obsodilo na plačilo globe, ker je v nasprotju z določbami kraljevega odloka z dne 20. julija 2001 v promet po javni cesti vključil motorno vozilo, ki ni bilo registrirano v Belgiji.

- 11 Predložitveno sodišče, pri katerem je bila vložena pritožba U, opozarja, da je bilo vprašanje morebitne nezdržljivosti členov 2 in 3 kraljevega odloka z dne 20. julija 2001 ter določb Pogodbe DEU glede prostega pretoka oseb po eni strani predmet mnenja belgijskega Conseil d'État 31.530/4 z dne 13. junija 2001 in po drugi strani sodbe Sodišča z dne 15. decembra 2005, Nadin in Nadin-Lux (C-151/04 in C-152/04, EU:C:2005:775).
- 12 V teh okoliščinah je tribunal de première instance de Bruxelles (prvostopenjsko frankofonsko sodišče v Bruslju, Belgija) prekinilo odločanje in Sodišču v predhodno odločanje predložilo to vprašanje:

„Ali sta člena 2 in 3 kraljeve uredbe z dne 20. julija 2001 [...] v nasprotju s členi 18, 20, 45, 49 in 56 [PDEU], ker morajo biti za vožnjo v Belgiji – pa čeprav le za prečkanje države – vozila, ki pripadajo prebivalcu države članice Evropske unije, ki ni [Kraljevina] Belgija, in so registrirana v tej drugi državi članici, registrirana v Belgiji, če oseba prebiva tudi v Belgiji?“

Vprašanje za predhodno odločanje

- 13 Najprej je treba glede določb Pogodbe, ki se uporabljajo za spor o glavni stvari, poudariti, da se za državljana Unije, kot je U, ki je zaposlen v instituciji ali organu Unije v državi članici, ki ni njegova država članica izvora, uporablja člen 45 PDEU (glej v tem smislu sodbe z dne 3. oktobra 2000, Ferlini, C-411/98, EU:C:2000:530, točka 42; z dne 16. decembra 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, točka 47, in z dne 6. oktobra 2016, Adrien in drugi, C-466/15, EU:C:2016:749, točki 24 in 25).
- 14 Tako člen 49 PDEU, ki prepoveduje omejitve svobode ustanavljanja, ni upošteven v okviru spora o glavni stvari, ker se ta svoboda nanaša na dostop do zaposlitve kot samozaposlene osebe in na opravljanje zaposlitve.
- 15 Prav tako v tem okviru ni upošteven člen 56 PDEU, ker iz spisa, s katerim razpolaga Sodišče, ne izhaja noben element, ki bi omogočal vzpostavitev povezave med položajem v postopku v glavni stvari in uveljavljanjem pravice do zagotavljanja storitev v skladu s tem členom.
- 16 Člen 18 PDEU pa se samostojno uporablja le v tistih primerih, urejenih s pravom Unije, za katere v Pogodbi niso določena posebna pravila o prepovedi diskriminacije. Načelo prepovedi diskriminacije pa je bilo glede prostega gibanja delavcev urejeno s členom 45 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 25. oktobra 2012, Prete, C-367/11, EU:C:2012:668, točki 18 in 19).
- 17 Nazadnje, člen 20 PDEU, ki uvaja državljanstvo Unije, se pri tem omejuje na določitev, da državljani Unije uživajo pravice in imajo dolžnosti po tej pogodbi. V zvezi s tem se torej ne more uporabiti samostojno glede na posebne določbe Pogodbe, ki urejajo pravice in dolžnosti državljanov Unije (glej v tem smislu sodbo z dne 16. decembra 2004, My, C-293/03, EU:C:2004:821, točka 32).
- 18 Glede na vse zgoraj navedeno členi 18, 20, 49 in 56 PDEU v okviru te zadeve niso upoštevni.
- 19 Zato je treba predhodno vprašanje preoblikovati tako, da se z njim želi izvedeti, ali je treba člen 45 PDEU razlagati v smislu, da nasprotuje zakonodaji države članice, ki delavca, ki prebiva v neki državi članici, zavezuje, da v tej državi članici registrira – za udeležbo v prometu, četudi samo občasno – vozilo, katerega lastnik je ta delavec in ki je registrirano v drugi državi članici.
- 20 Glede tega je najprej treba navesti, da člen 45 PDEU nasprotuje vsakemu ukrepu, ki bi, tudi če se uporablja brez diskriminacije glede na državljanstvo, lahko oviral ali zmanjšal privlačnost izvrševanja temeljnih svoboščin s strani državljanov Unije, zagotovljenih s Pogodbo (sodba z dne 6. oktobra 2016, Adrien in drugi, C-466/15, EU:C:2016:749, točka 26). Zato je omejitev prostega gibanja oseb, čeprav manjše razsežnosti ali manjše pomembnosti, prepovedana s členom 45 PDEU (glej v tem smislu sodbo z dne 12. julija 2012, Komisija/Španija, C-269/09, EU:C:2012:439, točka 55 in navedena sodna praksa).

- 21 Dalje, Sodišče je že ugotovilo, da obveznost delavcev, ki prebivajo v eni državi članici, da v tej državi registrirajo službena vozila, ki so jim dana na razpolago s strani družbe s sedežem v drugi državi članici, pomeni oviro za prosto gibanje delavcev (glej v tem smislu sodbi z dne 15. septembra 2005, Komisija/Danska, C-464/02, EU:C:2005:546, točki 46 in 52, ter z dne 15. decembra 2005, Nadin in Nadin-Lux, C-151/04 in C-152/04, EU:C:2005:775, točka 36).
- 22 Razsodilo je tudi, da lahko oviro za prosto gibanje delavcev predstavlja ureditev, ki čeprav se uporablja ne glede na državljanstvo zadevnih delavcev, vpliva ne samo na dostop do trga dela, ampak tudi na pogoje izvajanja gospodarske dejavnosti (sodba z dne 15. septembra 2005, Komisija/Danska, C-464/02, EU:C:2005:546, točki 36 in 37).
- 23 Nazadnje, Sodišče je v okviru spora v zvezi z uporabo istega člena 3 kraljevega odloka z dne 20. julija 2001 v zadevi v glavni stvari v bistvu presodilo, da države članice lahko določijo obveznost registracije, kakršna je določena v tem členu, v zvezi s službenim vozilom, ki je dano na razpolago samozaposlenemu delavcu, ki prebiva v Belgiji, in je že registrirano v drugi državi članici, če je to vozilo namenjeno predvsem stalni uporabi na ozemlju prve države članice ali če je dejansko uporabljeno tako (glej v tem smislu sodbo z dne 15. decembra 2005, Nadin in Nadin-Lux, C-151/04 in C-152/04, EU:C:2005:775, točke od 41 do 43).
- 24 V tem primeru iz predložitvene odločbe izhaja, da na podlagi členov 2 in 3 kraljevega odloka z dne 20. julija 2001 belgijski organi izrekajo globo osebam s prebivališčem v tej državi članici, ki se udeležujejo prometa v tej državi z osebnim vozilom, ki jim pripada in ki je registrirano v drugi državi članici.
- 25 Treba je ugotoviti, da takšna praksa državljanu Unije, ki prebiva v Belgiji in je zapustil svojo izvorno državo članico ter uporabil pravico do prostega gibanja kot delavec, onemogoča uporabljati, čeprav samo neznatno, belgijsko cestno omrežje z osebnim vozilom, katerega lastnik je in ki je registrirano v drugi državi članici.
- 26 V teh okoliščinah obveznost registracije, kot je določena s členoma 2 in 3 kraljevega odloka z dne 20. julija 2001, čeprav se uporablja za vse osebe s prebivališčem v Belgiji ne glede na državljanstvo, lahko naredi manj privlačno izvajanje temeljne pravice, zagotovljene s členom 45 PDEU. Zato takšna obveznost predstavlja oviro za prosto gibanje delavcev.
- 27 Iz informacij, s katerimi razpolaga Sodišče, v zvezi z možno utemeljitvijo takšne omejitve izhaja, da je bilo vozilo, ki je bilo registrirano v Italiji in ki je bilo v lasti U, namenjeno predvsem uporabi v tej državi članici.
- 28 Če je bilo to vozilo dejansko uporabljano tako, kar mora ugotoviti predložitveno sodišče, ni bil izpolnjen pogoj povezave z državo članico, ki nalaga obveznost registracije in ki je določen v točki 23 te sodbe.
- 29 Nacionalna ureditev, kot je ta v zadevi v glavni stvari, bi bila lahko dovoljena le kot eden od posebnih ukrepov, ki so izrecno določeni v členu 45(3) PDEU, ali kot ukrep, s katerim se uresničuje zakonit cilj, ki je združljiv s Pogodbo in ki je utemeljen z nujnimi razlogi v splošnem interesu. Vseeno pa mora biti v podobnih primerih njihova uporaba taka, da je primerna za uresničitev zadevnega cilja in da ukrep ne presega tega, kar je potrebno, da se ta cilj doseže (sodba z dne 15. septembra 2005, Komisija/Danska, C-464/02, EU:C:2005:546, točka 53).
- 30 Vendar predložitveno sodišče ni navedlo nobenega razloga, s katerim bi bilo mogoče utemeljiti oviro za prosto gibanje delavcev, ki jo predstavljata člena 2 in 3 kraljevega odloka z dne 20. julija 2001, kakor ju izvršujejo belgijski organi. Prav tako se belgijska vlada ni sklicevala na utemeljenost teh določb.

- 31 V teh okoliščinah je treba na postavljeno vprašanje odgovoriti, da je treba člen 45 PDEU razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je obravnavana v zadevi v glavni stvari, na podlagi katere mora delavec rezident v tej državi članici registrirati osebno vozilo, katerega lastnik je, vendar ki je že registrirano v drugi državi članici in je namenjeno predvsem uporabi na ozemlju te druge države.

Stroški

- 32 Ker je ta postopek za stranke v postopku v glavni stvari ena od stopenj v postopku pred predložitvenim sodiščem, to odloči o stroških. Stroški, priglašeni za predložitev stališč Sodišču, ki niso stroški omenjenih strank, se ne povrnejo.

Iz teh razlogov je Sodišče (peti senat) razsodilo:

Člen 45 PDEU je treba razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, kot je obravnavana v zadevi v glavni stvari, na podlagi katere mora delavec rezident v tej državi članici registrirati osebno vozilo, katerega lastnik je, vendar ki je že registrirano v drugi državi članici in je namenjeno predvsem uporabi na ozemlju te druge države.

Podpisi